

نقد حجه سؤال پایه دهم تجربی

آزمون هدفگذاری ۲۱ دی ماه ۱۴۰۲

مدت پاسخگویی: ۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰ سؤال

نام درس	جمع	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه	زمان باسخگویی
زیست‌شناسی (۱)	۱۰	۱۰	۱-۱۰	۲	۱۵ دقیقه
فیزیک (۱)	۱۰	۱۰	۱۱-۲۰	۴	۱۵ دقیقه
شیمی (۱)	۱۰	۱۰	۲۱-۳۰	۶	۱۵ دقیقه
ریاضی (۱)	۱۰	۱۰	۳۱-۴۰	۸	۱۵ دقیقه
جمع		۴۰			۶۰ دقیقه

مسئولین درس

نام درس	مسئولین درس گروه آزمون	مسئولین درس گروه مستندسازی	ویراستاران علمی	مسئولین درس گروه مستندسازی
زیست‌شناسی (۱)	امیرحسین پایمذد	مهدي اسفنديارى	فريد عظيمى	مهدي اسفنديارى
فیزیک (۱)	سعید ناصرى	حسام نادرى		
شیمی (۱)	اميرضا حكمتنيا	اميرحسين مرتضوي	اميرضا حكمتنيا - حسين شاهسوارى	اميرحسين مرتضوي
ریاضی (۱)	رضا سيدنجفى	الهه شهبازى	مهند بحر كاظمى - علی مرشد	الهه شهبازى

نام طراحان	نام درس
محمد رضا قراجه‌مند - امير نجفي - عبدالله شيرين فريمانى - معين خنافره - علی طاهر خانى - حميد راهواره - محمد سجاد ترکمان - امير محمد رمضانى علوى - سجاد حمزه‌پور - اميرحسين بهروزى فرد	زیست‌شناسی (۱)
بيتا خورشيد - علی پيراسته - محمد گودرزى - زهره آقامحمدى - ميثم دشتian - عبدالله فقهازاده - شهاب نصيري - مصطفى كيانى - هاشم زمانيان - سيدعلی ميرنورى	فیزیک (۱)
علی امينى - سيد محمد رضا ميرقاومى - حسين ناصرى ثانى - حسن عيسى زاده - جعفر بازوکى - سيد رضا رضوى - رسول عابدينى زواره - عبدالرشيد يلمه - مجتبى اسدزاده	شیمی (۱)
علی آزاد - هادي پولادى - محسن اسماعيل پور - بهنام كلاھي - رضا سيدنجفى - بهرام حلاج - اميرحسين زنگنه	ریاضی (۱)

گروه فسي و توليد

حروف چين و صفحه آرا	مسئول دفترچه	مدیر گروه
ليلا عظيمى	مدیر گروه	مسئول دفترچه
مسئول دفترچه: سيداميرحسين مرتضوي	گروه مستندسازى	مليكا لطيفي نسب
		فريد عظيمى

بنیاد علمي آموزش قلمپه (وقف عام)

توجه: دفترچه پاسخ تشریحی را می‌توانید از سایت کانون (صفحة مقطع دهم تجربی) دانلود نمایید.

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۳۹۱۱ - تلفن: ۰۶۱۴۶۷۰ - ۰۱۰

۱۵ دقیقه

دزیای زنده/گوارش و جذب
مواد/ تبادلات گازی/گردش
مواد در بدن
فصل ۱ تا فصل ۱۳ و فصل ۱۴ تا
پایان شبکه های قلب
صفمهای ۱ تا ۵۲

زیستشناسی (۱)

۱- چند مورد، عبارت زیر را به درستی، تکمیل می کند؟

«در غشای یک یاخته جانوری، ممکن نیست ...»

(الف) پروتئین هایی که فقط در یک لایه غشا مشاهده می شوند، با مولکول های لیپیدی در تماس باشند.

(ب) پروتئین هایی که در تماس با هر دو لایه غشا اند، با کربوهیدرات ها نیز در تماس باشند.

(ج) انواعی از کربوهیدرات ها به مولکول های فسفولیپیدی و پروتئینی متصل باشند.

(د) انواعی از مولکول های زیستی به هم متصل باشند.

۴) صفر

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲- کدام گزینه در رابطه با «مباحث زیستشناسی نوین»، به درستی بیان شده است؟

(۱) پیکر جانداران از اجزای بسیاری تشکیل شده است که الزاماً با بررسی جزئی برای ما معنی پیدا نمی کنند.

(۲) در مهندسی ژنتیک ژن ها بین جانداران منتقل می شوند که ممکن است همراه با ظاهر شدن ویژگی های جدید باشد یا نباشد.

(۳) زیستشناسان امروزی برای شناخت هر چه بیشتر سامانه های زنده از اطلاعات رشته های دیگر کمک نمی گیرند.

(۴) تحولات اخیر فناوری اطلاعات بر پیشرفت زیستشناسی تأثیر داشته و زیستشناسان به تازگی ژن ها را مهندسی می کنند.

۳- کدام گزینه درباره «بخشی از لوله گوارش انسان با چین های غیردانمی» درست است؟

(۱) کیموس با شل شدن بنداره انتهایی مری وارد این بخش می شود.

(۲) شیره این بخش دارای آنزیم های تبدیل کننده پروتئین ها به واحد های سازنده خود است.

(۳) در پی تخریب برخی از یاخته های غدد آن می توان شاهد کاهش واکنش های آب کافت بود.

(۴) در این بخش علاوه بر لایه های ماهیچه ای طولی و حلقوی لایه های ماهیچه ای مورب در خارجی ترین بخش دیده می شوند.

۴- در لوله گوارش انسان سالم و بالغ، حرکات کرمی ..... حرکات قطعه قطعه کننده، می توانند ..... شوند.

(۱) برخلاف - توسط عضلات مخطط راه اندازی

(۲) همانند - فقط توسط ماهیچه های طولی ایجاد

(۳) برخلاف - سبب تسهیل گوارش شیمیایی غذا

(۴) همانند - در همه بخش های ترشح کننده آنزیم مشاهده

۵- کدام عبارت به درستی بیان شده است؟

(۱) افزایش میزان لیپوپروتئین های پرچگال نسبت به کم چگال، احتمال رسوب کلستروول در دیواره سرخرگ ها را افزایش می دهد.

(۲) گوارش چربی ها، تنها در اثر فعالیت لیپاز لوزالمعده، در دوازدهه انجام می شود.

(۳) محل اثر هورمون سکرتین پایین تر از محل خروج صfra از کیسه صfra قرار دارد.

(۴) در بیماری سلیاک ممکن است پرز های روده بزرگ از بین بروند.

۶- کدام گزینه عبارت زیر را به نادرستی، تکمیل می‌کند؟

«ساختاری که در ابتدای نای مجرای عبور هوا را باز نگه می‌دارد .....»

(۱) از جنس نوعی بافت پیوندی است و مانع ورود مواد غذایی به مجرای تنفسی می‌شود.

(۲) در انتهای حلق و در جلوی محل عبور توده‌های غذایی حاصل بلع قرار دارد.

(۳) چین خوردگی درونی ترین لایه آن عامل اصلی تولید صدا است.

(۴) دارای غضروف C شکل بوده و در طول آن به صورت پیوسته قرار ندارد.

۷- کدام گزینه برای تکمیل عبارت زیر، مناسب است؟

«در دیواره حبابک‌های موجود در شش‌های انسان، یاخته‌هایی که .....»

(۱) فراوان‌تر هستند، هسته کوچک‌تری از یاخته‌های دیواره مویرگ‌های خونی اطراف حبابک دارند.

(۲) ترشح سورفاکتانت را بر عهده دارند، مشابه یاخته نوع اول نبوده و یاخته پوششی سنگفرشی محسوب نمی‌شوند.

(۳) در بیگانه‌خواری میکروب‌های وارد شده به حبابک نقش اصلی را دارند، جزء یاخته‌های دیواره حبابک دسته‌بندی می‌شوند.

(۴) اندازه بزرگ‌تری نسبت به سایر یاخته‌های دیواره دارند، در قسمت‌های مختلف خود ضخامت کاملاً یکسانی دارند.

۸- به منظور جابه‌جایی ..... در دستگاه تنفس یک پسر جوان لازم است تا ..... .

(۱) حجم هوای جاری - همواره برخی ماهیچه‌های دخیل در فرایندهای تهویه‌ای، انقباضات خود را افزایش دهدند.

(۲) ظرفیت حیاتی - پس از اتمام خروج هوای ذخیره دمی، هوای مرده از مجرای فاقد غضروف بخش هادی عبور نمایند.

(۳) حجم هوای دمی - همزمان با انقباض یاخته‌های ماهیچه گردن، حجم هوایی معادل ۵۰۰ میلی‌لیتر به شش‌ها وارد شود.

(۴) حجم هوای ذخیره بازدمی - در پی ارسال پیام عصبی از یکی از مراکز تنفس، بر انقباض ماهیچه‌های بین دنده‌ای داخلی افزوده شود.

۹- چند مورد از موارد زیر در ارتباط با هر دسته تار ماهیچه‌ای تخصص یافته برای هدایت سریع پیام الکتریکی در قلب نادرست است؟

الف) به گرهی که در عقب دریچه سه لختی قرار دارد اتصال مستقیم دارد.

ب) در هدایت پیام انقباض حفرات قلبی‌ای که با رگ‌های بیشتری در ارتباط هستند نقش دارد.

ج) در بین دو گره ضربان‌ساز و دهلیزی-بطنی قرار گرفته است.

د) فرستادن پیام از گره دهلیزی-بطنی به درون بطن را با فاصله زمانی انجام می‌دهد.

۱)

۲)

۳)

۴)

۱۰- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی، تکمیل می‌کند؟

«در ساختار قلب انسان سالم و از نمای رویه‌رو، ..... دریچه مرتبط با قلب .....»

(۱) جلویی‌ترین - همانند عقبی‌ترین دریچه آن، ساختاری سه بخشی دارد.

(۲) مرکزی‌ترین - برخلاف بزرگ‌ترین دریچه آن، در تماس با خون اکسیژن‌دار قرار می‌گیرد.

(۳) عقبی‌ترین - همانند کوچک‌ترین دریچه آن، در هنگام انقباض بطونها مانع بازگشت خون به دهلیزها می‌شود.

(۴) کوچک‌ترین - برخلاف بزرگ‌ترین دریچه آن، توسط طناب‌های ارجاعی به برآمدگی‌های ماهیچه‌ای بطن متصل است.

۱۵ دقیقه

فیزیک و اندازه‌گیری / ویژگی‌های فیزیکی مواد / کار، ارزی و توان
فصل ۱ و فصل ۲ **کار انجام شده توسط نیروی ثابت**
صفوهای ۱ تا ۶

فیزیک (۱)

۱۱- در مدل‌سازی فیزیکی حرکت اتومبیلی که آزادانه (بدون استفاده از نیروی موتور) در حال پایین آمدن از دامنه یک کوه است، چند مورد از گزاره‌های زیر صحیح است؟
 (الف) می‌توان از زاویه شیب دامنه کوه صرف‌نظر کرد.

(ب) می‌توان از افزایش مقاومت هوا در اثر افزایش فشار هوا صرف‌نظر کرد.

(ج) می‌توان از قطر چرخ‌های اتومبیل صرف‌نظر کرد.

(د) می‌توان از جرم اتومبیل صرف‌نظر کرد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۲- در کدام گزینه، تبدیل واحد با استفاده از نماد‌گذاری علمی به درستی بیان شده است؟

$$5 \times 10^3 \text{ mm}^3 = 5 \times 10^3 \text{ dm}^3 \quad (۲)$$

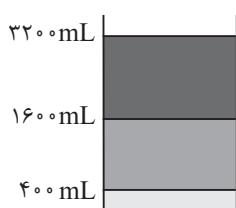
$$37 / 8 \times 10^6 \mu\text{m} = 3 / 78 \times 10^{10} \text{ pm} \quad (۱)$$

$$0 / 423 \times 10^{-4} \mu\text{m}^2 = 4 / 23 \times 10^{-12} \text{ cm}^2 \quad (۴)$$

$$702 \times 10^{-5} \text{ fm} = 7 / 0.2 \times 10^{-15} \text{ mm} \quad (۳)$$

۱۳- مطابق شکل زیر، سه مایع مخلوط نشدنی روغن، گلیسیرین و جیوه درون ظرف استوانه‌ای مدرجی در حال تعادل قرار دارند. مجموع جرم

مایع‌های داخل ظرف چند کیلوگرم است؟ $\rho_{\text{روغن}} = 0.8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$, $\rho_{\text{گلیسیرین}} = 1.2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$, $\rho_{\text{جیوه}} = 1.3 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$

۹/۹۲ (۱)

۲۳/۵۲ (۲)

۱۸/۰۸ (۳)

۸/۱۶ (۴)

۱۴- داخل ظرف استوانه‌ای شکلی به سطح مقطع 8 cm^2 ، به ارتفاع 20 cm مایعی به چگالی $2 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ و به ارتفاع 6 cm مایعی به چگالی $8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$ روی مایع اول می‌ریزیم و سپس دو مایع را هم می‌زنیم. چگالی مخلوط یکنواخت به دست آمده چند گرم بر لیتر است؟ (فرض کنید با مخلوط کردن دو مایع، تغییر دما و تغییر حجمی رخ نمی‌دهد).

۱۹۰۰ (۴)

۱۹۰ (۳)

۲۵۰۰ (۲)

۲۵۰ (۱)

۱۵- کدام گزینه زیر درباره شیشه نادرست است؟

- (۱) ذرات شیشه به سبب نیروهای الکتریکی‌ای که به یکدیگر وارد می‌کنند، در کنار یکدیگر می‌مانند.
- (۲) شیشه از سردسازی سریع حالت مایع آن به وجود آمده است.
- (۳) ذرات سازنده شیشه در مکان‌هایی قرار می‌گیرند که در این مکان‌ها حرکت انتقالی انجام می‌دهند.
- (۴) اگر مولکول‌های شیشه را نسبت به وضعیت تعادل، به هم نزدیک‌تر یا از هم دورتر کنیم، نیروی بین آن‌ها ایجاد شده و آن‌ها را به وضع تعادل باز می‌گرداند.

۱۶- علت حرکت حشرات روی سطح آب نیروی ..... بوده و ماهیت آن ..... است.

(۲) کشش سطحی - مغناطیسی

(۱) کشش سطحی - الکتریکی

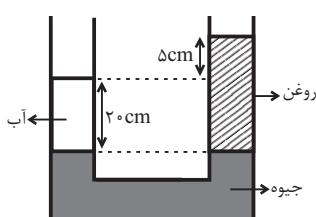
(۴) دگرچسبی بین مولکول‌های آب و پای حشره - الکتریکی

(۳) اصطکاک - الکتریکی

۱۷- در شکل زیر، دو سطح جیوه در یک تراز قرار دارند و سیستم به حال تعادل است. تقریباً چند سانتی‌متر به ارتفاع ستون آب اضافه کنیم تا

$$\text{سطح آزاد آب و روغن در یک تراز قرار گیرند؟} \quad (P_{\text{آب}} = 1 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, P_{\text{جيوه}} = 13 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}, g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}, P_{\text{روغن}} = 0.8 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3})$$

U شکل در همه جای آن ثابت است.)

(۱) ۴/۵

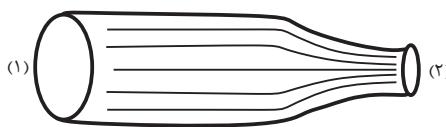
(۲) ۴/۹

(۳) ۵/۴

(۴) ۹/۴

۱۸- در شکل زیر، آب با جریانی پایا و با تنیدی $2 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ از سطح مقطع (۱) وارد لوله‌ای به قطر 20cm می‌شود. در مدت 108 چند لیتر آب از سطح

قطع (۲) لوله خارج می‌شود؟ ($\pi = 3$)

(۱) ۶۰۰۰

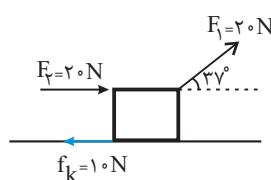
(۲) ۱۲۰۰

(۳) ۱۲۰۰۰

(۴) ۶۰۰

۱۹- در شکل زیر، جعبه‌ای توسط دو نیروی $F_1 = 20\text{N}$ و $F_2 = 20\text{N}$ بر روی سطح افقی در حال کشیده شدن است. کار کل نیروهای وارد بر

جسم در جابه‌جایی 20m به طرف راست چند ژول است؟ ($\cos 37^\circ = 0.8$)

(۱) ۴۴۰

(۲) ۶۴۰

(۳) ۷۲۰

(۴) ۵۲۰

۲۰- جسمی به جرم 2kg با تنیدی v در حال حرکت است. اگر 20 درصد به تنیدی جسم اضافه کنیم، انرژی جنبشی آن 44J افزایش می‌یابد.

انرژی جنبشی اولیه جسم چند ژول بوده است؟

(۱) ۱۴۴

(۲) ۸۲

(۳) ۱۰۰

(۴) ۹۶

۱۵ دقیقه

شیوه (۱)

کیهان زادگاه الفای هسته/

(دپای گازها در زندگی

فصل ۱ و فصل ۲ از پایان (فقات)

اکسیدهای فلزی و نافلزی

صفنهای ۱ تا ۶۰

۲۱- کدام گزینه صحیح است؟

(۱) عدد آووگادرو (N_A) تقریباً برابر با معکوس میانگین جرم اتمی هیدروژن در مقیاس گرم است.(۲) جرم اتمی میانگین هیدروژن دقیقاً با سنجهای که معادل $\frac{1}{12}$ جرم اتم کربن - ۱۲ است، برابر می‌باشد.

(۳) یکای جرم اتمی، رایج‌ترین یکای اندازه‌گیری جرم در آزمایشگاه شناخته می‌شود.

(۴) در هر خانه از جدول تناوبی، نام عنصر به همراه نماد شیمیایی، عدد اتمی و عدد جرمی آن به چشم می‌خورد.

۲۲- چه تعداد از موارد زیر صحیح است؟

(الف) در جدول تناوبی، ۹ گروه چهار عضوی وجود دارد که همه آن‌ها مربوط به یک دسته هستند.

(ب) در دسته f جدول دوره‌ای عنصرها ۲۸ عنصر وجود دارد.

(پ) در دوره‌های ۲ و ۳ جدول دوره‌ای، در مجموع ۸ عنصر وجود دارد که نماد شیمیایی آن‌ها دو حرفی است.

(ت) نخستین عنصری که توسط بشر ساخته شده است در دسته d جدول دوره‌ای جای دارد.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۲۳- چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

• ۲۸ درصد از عناصر جدول تناوبی ساختگی هستند.

• در ایزوتوپ‌های طبیعی منیزیم، با افزایش عدد جرمی، درصد فراوانی در طبیعت کاهش می‌یابد.

• در سومین رادیوایزوتوپ هیدروژن از نظر پایداری، اختلاف تعداد ذرات زیراتمی درون هسته برابر با ۵ می‌باشد.

• با افزایش گلوکز حاوی اتم پرتوزا (گلوکز نشان‌دار) در توده سلطانی، امکان تصویربرداری از توده سلطانی فراهم می‌شود.

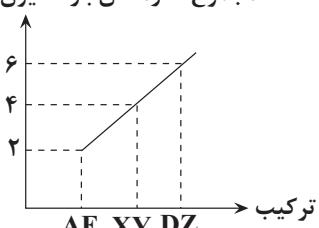
۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۲۴- نمودار زیر مجموع اندازه بار کاتیون و آنیون ترکیب‌های یونی حاصل از عناصرهای اصلی چهار دوره اول جدول تناوبی را نشان می‌دهد. چند مجموع قدرمطلق بار کاتیون و آنیون

• در ترکیب AE کاتیون و آنیون قطعاً به آرایش گاز نجیب می‌رسند.

• ترکیب XY می‌تواند کلسیم فسفید باشد.

• اگر کاتیون و آنیون DZ هم الکترون باشند، بین عناصر D و Z در جدول تناوبی، ۶ عنصر وجود دارد.

• در تمام این ترکیب‌های یونی، مجموع بار الکتریکی کاتیون‌ها با مجموع قدرمطلق بار الکتریکی آنیون‌ها برابر است.

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۲۵- کدام ردیف‌های جدول زیر درست‌اند؟

ردیف	سوال	پاسخ
آ	عدد اتمی نخستین عنصری که در لایه سوم خود ۱۳ الکترون دارد، چند است؟	۲۵
ب	نسبت تعداد الکترون‌های با =۰ به تعداد الکترون‌های با =۱ در عنصری که در خانه ۲۹ جدول تناوبی جای دارد، چند است؟	۰/۷
پ	در آرایش الکترونی اتم چند عنصر از دوره چهارم جدول تناوبی، ۸ الکترون با =۰ وجود دارد؟	۱۵
ت	در کاتیون M^{3+} ، تعداد الکترون‌های با =۲ چند برابر تعداد الکترون‌های با عده‌های کوانتومی =۰ و =۳ است؟	۵

۴) همه ردیف‌ها

۳) فقط (پ)

۲) (ب)، (پ)، (ت)

۱) (آ)، (ب) و (ت)

۲۶- کدام گزینه درست است؟

- ۱) روند تغییر فشار هوا در اتمسفر زمین را می‌توان دلیلی بر لایه‌ای بودن هواکره دانست.
- ۲) روند تغییر فشار هوا و دمای هوا در تروپوسفر مشابه یکدیگر است.
- ۳) گیاهان نیتروژن مورد نیاز خود را به طور مستقیم از هواکره تأمین می‌کنند.
- ۴) مقایسه درصد فراوانی گازهای N_2 , O_2 و Ar در هوای پاک و خشک، به صورت $O_2 > Ar > N_2$ می‌باشد.

۲۷- چند مورد از مطالب زیر نادرست‌اند؟

- الف) اکسیژن یکی از مهم‌ترین گازهای هواکره است که به طور ناهمگون در لایه‌های گوناگون هواکره توزیع شده است.
- ب) با افزایش ارتفاع از سطح زمین، فشار گاز اکسیژن به طور پیوسته افزایش می‌یابد.
- پ) اکسیژن گازی واکنش‌پذیر است که با تمام عناصر واکنش می‌دهد.
- ت) کربن مونوکسید نسبت به کربن دی‌اکسید سطح انرژی بیشتری دارد و به دلیل داشتن پیوند سه‌گانه، پایدارتر است.

۴ (۴)   ۳ (۳)   ۲ (۲)   ۱ (۱)

۲۸- کدام گزینه نادرست است؟ ($Br = 80$, $Fe = 56$, $O = 16$: g.mol⁻¹)

- ۱) مجموع زیروندها در فرمول شیمیایی دو ترکیب دی‌نیتروژن پنتاکسید و گوگرد هگزافلوئورید، با هم برابر است.
- ۲) در جرم‌های برابر، شمار مول‌های آهن (III) اکسید و مولکول برم، با هم برابر است.
- ۳) نسبت شمار اتم‌های نیتروژن به اکسیژن در دو ترکیب نیتروژن دی‌اکسید و دی‌نیتروژن تتراتراکسید با هم برابر است.
- ۴) شمار پیوندهای کووالانسی در دو ترکیب CH_2O و HCN ، با هم نابرابر است.

۲۹- اگر تعداد جفت‌الکترون‌های ناپیوندی گونه‌های $NaCl_2$, SCl_2 , N_2O , OF_2 و CH_2O به ترتیب برابر با a, b, c و d باشد، کدام رابطه درست است؟

$c > a > d > b$ (۴) $a = b > c > d$ (۳) $a > c > d > b$ (۲) $a = c > b > d$ (۱)

۳۰- چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- رنگ شعله سوختن کامل متان، همانند رنگ شعله سوختن گوگرد است.
- چگالی گاز کربن مونوکسید از چگالی هوا بیشتر است.
- در فراورده‌های حاصل از سوختن زغال‌سنگ، همه اتم‌ها از قاعده هشت‌تایی پیروی می‌کنند.
- افزایش گازهای گلخانه‌ای بهویژه CO_2 ، باعث ایجاد باران‌های اسیدی می‌شود.

۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)

۱۵ دقیقه

ریاضی (۱)

مجموعه، الگو و دنباله /
متلاتن/ توانهای گویا و
عبارت‌های جبری /
معادله‌ها و نامعادله‌ها /
صفحه‌های ۱ تا ۷۷

-۳۱- دو بازه $A = [a - 2, b]$ و $B = [a - 3, b - 3]$ مفروض هستند. اگر $A \cup B = (c, d)$ باشد، $a - 3b =$

کدام می‌تواند باشد؟

-۷ (۴)   -۶ (۳)   ۷ (۲)   ۶ (۱)

-۳۲- در یک دنباله حسابی با جمله پانزدهم 30 داریم: $a_5 = 2a_7 - a_{11}$. این دنباله چند جمله دو رقمی دارد؟

۲۸ (۴)   ۱۱ (۳)   ۳۶ (۲)   ۳۵ (۱)

-۳۳- علی در طبقه سیزدهم یک ساختمان مسکونی زندگی می‌کند که می‌تواند پنجره‌های آن را از جلوی مدرسه خودش با زاویه 30° درجه نسبت به خط افق ببیند. او وقتی 50 متر از مدرسه به سمت خانه حرکت می‌کند، پنجره‌های خانه‌اش را با زاویه 60° درجه نسبت به خط افق رویت می‌نماید. پنجره‌های خانه او در کدام ارتفاع از سطح زمین قرار دارد؟

۲۵ (۴) $25\sqrt{3}$ (۳) $50\sqrt{3}$ (۲)   ۴۰ (۱)

-۳۴- اگر $\sin^2 x + \cot^2 x$ باشد، حاصل عبارت $\tan^2 x - \cos^2 x = 2 \sin x \cos x$ کدام است؟

$6\sqrt{2}$ (۴)   ۶ (۳) $4\sqrt{2}$ (۲)   ۴ (۱)

-۳۵- اگر α در ربع اول دایره مثلثاتی باشد، حاصل $\sin \alpha + \cos \alpha$ کدام است؟

$\frac{\sqrt{15}}{6}$ (۴) $\frac{\sqrt{15}}{5}$ (۳) $\frac{\sqrt{15}}{3}$ (۲) $\frac{\sqrt{15}}{4}$ (۱)

-۳۶- اگر $a < 0$ ، آنگاه کدام گزینه زیر همواره درست است؟

$a^{-5} < a^{-4}$ (۴) $a > a^{\frac{1}{3}}$ (۳) $a^3 > a^2$ (۲) $\sqrt[3]{a} > \sqrt{a}$ (۱)

-۳۷- اگر نسبت ریشه دوم به ریشه ab عدد a برابر با 2 باشد، ریشه دوم عدد a^b برابر با کدام گزینه است؟ ($a, b > 0$)

(۱) ریشه $b - 2$ (۲) ریشه $a - 2$ (۳) ریشه $\frac{b - 2}{2}$ (۴) ریشه $(b - 2)a$

(۱) ریشه $\frac{b - 2}{2}$ (۲) ریشه $a - 2$ (۳) ریشه $b - 2$ (۴) ریشه $(b - 2)a$

-۳۸- اگر $x^3 + \frac{1}{x^3} + 4x + 1 = 0$ باشد حاصل کدام است؟

-۵۲ (۴)   -۶۴ (۳)   -۴۵ (۲)   -۲۷ (۱)

-۳۹- در صورتی که داشته باشیم $a^3 - 27b^3 = 485$ و $a - 3b = 5$ ، مقدار مثبت $a + 3b$ کدام است؟

۱۷ (۴)   ۱۵ (۳)   ۱۱ (۲)   ۱۳ (۱)

-۴۰- عبارت $\frac{8}{9}x^2 + bx + \frac{1}{9}$ مربع کامل است. b کدام می‌تواند باشد؟

$\frac{3}{4}$ (۴) $-\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۲) $-\frac{4}{9}$ (۱)

(صفحه های ۲۵، ۲۳، ۲۲، ۲۱، ۲۰ تا ۲۸ کتاب درسی) (گوارش و هزب موارد)

۴- گزینه «۱»

در حرکات کرمی با ایجاد یک حلقه انقباضی مواد را در لوله گوارش از دهان به سمت مخرج حرکت می‌دهند. در حلق و ابتدای مری عضلات از نوع مخطط بوده و حرکات کرمی دارند. بنابراین، حرکات کرمی در حلق و ابتدای مری توسط عضلات مخطط و در سایر نواحی لوله گوارش توسط عضلات صاف راهاندازی می‌شوند. در حالی که حرکات قطعه‌قطعه‌کننده فقط توسط عضلات صاف راهاندازی می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در ایجاد حرکات کرمی و قطعه‌قطعه‌کننده هم عضلات حلقوی و هم عضلات طولی نقش دارند.

گزینه «۳»: هر دو نوع حرکت کرمی و قطعه‌قطعه‌کننده در مخلوط نمودن غذا با شیره گوارشی و تسهیل گوارش شیمیابی غذا نقش دارند.
گزینه «۴»: در دهان، معده و روده باریک، آنزیم‌های گوارشی آزاد می‌شوند، در حالی که در دهان حرکات قطعه‌قطعه‌کننده صورت نمی‌گیرد و در ناحیه حلق فقط حرکات کرمی شکل می‌گیرد.

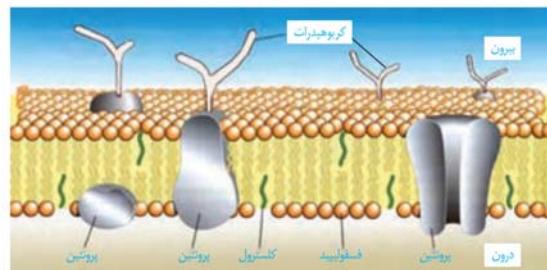
(صفحه های ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی) (گوارش و هزب موارد)

(صفحه های ۲۱ و ۲۲ کتاب درسی) (نمای زنده)

زیست‌شناسی (۱)

۱- گزینه «۴»

طبق متن و شکل ۱۰ فصل ۱ کتاب درسی، همه موارد نادرست‌اند.

(صفحه ۱۲ کتاب درسی) (نمای زنده)

۲- گزینه «۱»

پیکر هر یک از جانداران از اجزاء بسیاری تشکیل شده است که هر یک از این اجزاء در نمای کلی برای ما معنی پیدا می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در مهندسی زنتیک ژن‌ها به گونه‌ای منتقل می‌شوند که بتوانند اثرهای خود را ظاهر کنند.

گزینه «۳»: زیست‌شناسان امروزی برای شناخت هر چه بیشتر سامانه‌های زنده از اطلاعات رشته‌های دیگر کمک می‌گیرند.

گزینه «۴»: مدت‌هاست (نه به تازگی) که زیست‌شناسان می‌توانند ژن‌های یک جاندار را به بدن جانداران دیگر وارد کنند.

(صفحه های ۳ و ۴ کتاب درسی) (نمای زنده)

۳- گزینه «۳»

معده دارای چین خوردگی‌هایی است که با ورود توده غذایی این چین خوردگی‌ها از بین می‌روند.

در پی تخریب یاخته‌های کناری تولید کلریدریک اسید دچار اختلال می‌شود و در پی کاهش کلریدریک اسید تولید پیسین و به دنبال آن تجزیه پروتئین‌ها به مولکول‌های کوچک‌تر کاهش می‌یابد.

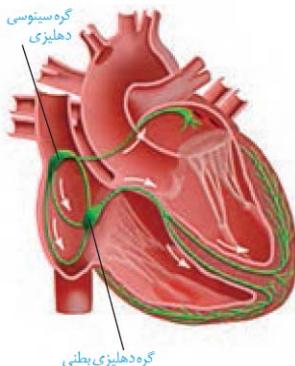
(صفحه های ۲۰ تا ۲۳ کتاب درسی) (گوارش و هزب موارد)

«سپاهان همنزه‌پور»

۶- گزینه «۹»

طبق شکل ۳ نوع دسته تار وجود دارد:

۱- دسته‌های که فقط با گره سینوسی- دهلیزی در ارتباط است. (رد الف و ج)

۲- دسته‌هایی که بین دو گره هستند. (رد د)

۳- دسته‌های که از گره دوم خارج می‌شود و در دیواره بین دو بطن منشعب می‌گردد. (رد ب)

(صفحه‌های ۵۲، ۴۹ و ۵۱ کتاب درسی) (گردش مواد در بدن)

«امیرحسین بهروزی فرد»

۱۰- گزینه «۱»

جلویی‌ترین دریچه: سینی سرخرگ ششی

عقبی‌ترین دریچه: سه لختی

کوچکترین دریچه: سینی سرخرگ ششی

بزرگترین دریچه: سه لختی

مرکزی‌ترین دریچه: سینی آئورتی

دریچه سه لختی و دریچه‌های سینی ساختار سه بخشی دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: هم خون روشن و هم خون تیره اکسیژن دارند، پس دریچه سینی آئورتی همانند دریچه سه لختی در تماس با خون اکسیژن دار قرار می‌گیرد.

گزینه «۳»: دریچه سه لختی در هنگام انقباض بطن مانع بازگشت خون به دهلیز راست می‌شود و دریچه سینی ششی مانع بازگشت خون به دهلیز نمی‌شود.

گزینه «۴»: دریچه‌های دهلیزی- بطنی توسط طناب‌های ارجاعی به بر جستگی‌های ماهیچه‌ای دیواره داخلی بطن‌ها متصل هستند.

(صفحه‌های ۴۸ تا ۵۰ کتاب درسی) (گردش مواد در بدن)

«محمد راهواره»

ساخترای که در ابتدای نای مجرای هوا را باز نگه می‌دارد حنجره است که ساختار غضروفی دارد و در قسمت بالای آن اپی‌گلوت قرار دارد که مانع از ورود مواد غذایی به مجرای تنفسی می‌شود (رد گزینه ۱).

حنجره در انتهای حلق در جلوی مری قرار دارد به گونه‌ای که در انتهای حلق حنجره در جلو و مری در پشت قرار دارد. توده‌های غذایی ضمن عمل بلع به مری وارد می‌شوند. (رد گزینه ۲)

همچنین چین خوردگی مخاط حنجره که درونی ترین لایه آن است تارهای صوتی را به وجود می‌آورد که عامل اصلی تولید صدا است (رد گزینه ۳) در حالی که گزینه «۴» به حلقه‌های غضروفی C شکل موجود در نای اشاره دارد. (صفحه‌های ۱۵، ۲۰ و ۳۶ کتاب درسی) (ترکیبی)

۷- گزینه «۲»

«محمد سپاهان تبرکمان»

یاخته‌های نوع دوم دیواره حبابک ترشح عامل سطح فعل از عده داشته و ظاهری کاملاً متفاوت با یاخته‌های نوع اول این دیواره دارند. مطابق متن کتاب درسی این یاخته‌ها سنگفرشی محسوب نمی‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یاخته‌های نوع اول فراوان‌تر هستند، هسته این یاخته‌ها طبق شکل ۱۱ کتاب درسی، اندازه بزرگتری نسبت به هسته یاخته‌های دیواره مویرگ‌های خونی اطراف حبابک دارند.

گزینه «۳»: ماکروفاژها در بیگانه‌خواری میکروب‌های وارد شده به حبابک نقش دارند. دقت کنید این یاخته‌ها جزء یاخته‌های دیواره حبابک طبقه‌بندی نمی‌شوند.

گزینه «۴»: یاخته‌های نوع اول دیواره، اندازه بزرگتری نسبت به یاخته‌های نوع دوم دیواره دارند. این یاخته‌ها طبق شکل کتاب در قسمتی که هسته قرار گرفته است ضخامت بیشتری دارند.

(صفحه‌های ۱۵، ۳۷ و ۳۸ کتاب درسی) (تبالات گازی)

۸- گزینه «۴»

«امیرمحمد رفیعی علوی»

حجم ذخیره بازدمی، به مقدار هوایی گفته می‌شود که می‌توان پس از یک بازدم معمولی با یک بازدم عمیق از شش‌ها خارج کرد. حجم هوای بازدمی شامل هوای جاری و ذخیره بازدمی است. در بازدم عمیق، ماهیچه بین دنداهای داخلی و ماهیچه‌های شکمی منقبض می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به مقدار هوایی که در یک دم عادی وارد با در یک بازدم عادی خارج می‌شود حجم جاری می‌گویند. در بازدم عادی، ماهیچه‌های منقبض نمی‌شود و این فرایند به صورت غیرفعال، با برگشت ماهیچه‌های دمی به حالت استراحت انجام می‌شود.

گزینه «۲»: دقت کنید که هوای مرده همواره اولین حجم هوای خروجی از مجاري تنفسی در بازدم است. و پس از دم عمیق، هوای مرده جزو حجم هوای ذخیره دمی و نه هوای جاری است.

گزینه «۳»: حجم هوای دمی شامل هوای جاری و ذخیره دمی است. هوای ذخیره دمی با دم عمیق و پس از یک دم معمولی وارد شش‌ها می‌شود. همزمان با انقباض ماهیچه گردن، حجم هوای ذخیره دمی جابه‌جا می‌شود که ۵۰۰ میلی‌لیتر نیست. هوای جاری حدود ۵۰۰ میلی‌لیتر می‌باشد.

(صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸ کتاب درسی) (تبالات گازی)

«هره آقامحمدی»

۱۴- گزینه «۴»

با توجه به رابطه چگالی مخلوط داریم:

$$\rho_{\text{مخلوط}} = \frac{m_1 + m_2}{V_1 + V_2} \xrightarrow{m=\rho V} \rho_{\text{مخلوط}} = \frac{\rho_1 V_1 + \rho_2 V_2}{V_1 + V_2}$$

با جایگذاری $V = Ah$ که در آن A سطح مقطع ظرف استوانه‌ای است، داریم:

$$\Rightarrow \rho_{\text{مخلوط}} = \frac{\rho_1 h_1 + \rho_2 h_2}{h_1 + h_2} = \frac{2 / ۸ \times ۲۰ + ۱ / ۶ \times ۶۰}{۲۰ + ۶۰} = ۱ / ۹ \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

با توجه به قاعدة تبدیل زنجیره‌ای داریم:

$$1 / ۹ \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} = 1 / ۹ \frac{\text{g}}{\text{cm}^3} \times \frac{10^3 \text{ cm}^3}{1L} = ۱۹۰ \frac{\text{g}}{L}$$

(صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱ کتاب درسی) (فیزیک و اندازه‌گیری)

«بینم (شیان)»

۱۵- گزینه «۳»

شیشه یک جامد بی‌شکل است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در جامدات (از جمله شیشه)، ذرات به سبب نیروهای الکتریکی وارد بر یکدیگر، در کنار هم می‌مانند (درست)
گزینه «۲»: جامدات آمورف (یا بی‌شکل) از سردسازی سریع مایع به دست می‌آیند. (درست)

گزینه «۳»: در جامدات، ذرات سازنده، در فواصل معین و تقریباً ثابتی نسبت به یکدیگر قرار گرفته‌اند و در این مکان‌ها حرکت‌های ارتعاشی انجام می‌دهند. (نادرست)

گزینه «۴»: مولکول‌های یک ماده جامد، مثل گلوله‌هایی هستند که با یک سری فنر به یکدیگر متصل شده‌اند. زمانی که آن‌ها را از وضع تعادل خود دورتر و یا نزدیک‌تر کنیم، نیروهایی بین آن‌ها ایجاد شده که می‌خواهند آن‌ها را مجدداً به وضعیت تعادل خود بازگردانند.

(صفحه ۲۴ کتاب درسی) (ویژگی‌های فیزیکی مواد)

«عبدالله فقہزاده»

۱۶- گزینه «۱»

علت حرکت حشرات روی سطح آب، نیروی کشش سطحی می‌باشد و ماهیت آن الکتریکی است.

(صفحه‌های ۲۸ تا ۳۰ کتاب درسی) (ویژگی‌های فیزیکی مواد)

«بیتا فورشید»

فیزیک (۱)

۱۱- گزینه «۲»

الف) شبیه دامنه کوه بر روی سرعت اتومبیل تأثیرگذار است و نمی‌توان از آن صرف‌نظر کرد.

ب) در اثر افزایش فشار هوا، مقاومت هوا افزایش خواهد یافت، ولی در مدل‌سازی به خاطر تأثیر کم، می‌توان صرف‌نظر کرد.

ج) تأثیر قطر چرخ روی سرعت ناچیز است و می‌توان صرف‌نظر کرد.

د) از جرم اتومبیل نمی‌توان صرف‌نظر کرد.

(صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب درسی) (فیزیک و اندازه‌گیری)

«علی پیراسته»

۱۲- گزینه «۳»

با استفاده از قاعدة تبدیل زنجیره‌ای برای گزینه‌ها داریم:

$$1) ۳۷ / ۸ \times 10^5 \mu\text{m} = ۳۷ / ۸ \times 10^5 \mu\text{m} \times \frac{10^{-6} \text{ m}}{1 \mu\text{m}} \times \frac{1 \text{ pm}}{10^{-12} \text{ m}} \\ = ۳۷ / ۸ \times 10^{11} \text{ pm} = ۴ / ۷۸ \times 10^{11} \text{ pm}$$

$$2) ۵ \times 10^4 \text{ mm}^2 = ۵ \times 10^4 \text{ mm}^2 \times \frac{10^{-6} \text{ m}^2}{1 \text{ mm}^2} \times \frac{1 \text{ dm}^2}{10^{-2} \text{ m}^2} = ۵ \text{ dm}^2$$

$$3) ۷۰۲ \times 10^{-5} \text{ fm} = ۷۰۲ \times 10^{-5} \text{ fm} \times \frac{10^{-15} \text{ m}}{1 \text{ fm}} \times \frac{1 \text{ mm}}{10^{-3} \text{ m}} \\ = ۷۰۲ \times 10^{-17} \text{ mm} = ۷ / ۰۲ \times 10^{-15} \text{ mm}$$

$$4) ۰ / ۴۲۳ \times 10^{-4} \mu\text{m}^2$$

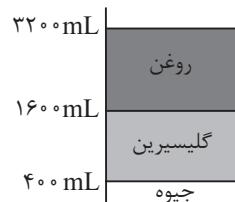
$$= ۰ / ۴۲۳ \times 10^{-4} \mu\text{m}^2 \times \frac{10^{-12} \text{ m}^2}{1 \mu\text{m}^2} \times \frac{1 \text{ cm}^2}{10^{-4} \text{ m}^2} \\ = ۰ / ۴۲۳ \times 10^{-12} \text{ cm}^2 = ۴ / ۲۳ \times 10^{-13} \text{ cm}^2$$

(صفحه‌های ۱۰ و ۱۱ کتاب درسی) (فیزیک و اندازه‌گیری)

«کورزی»

۱۳- گزینه «۴»

هرگاه چند مایع مخلوط نشدنی را داخل یک ظرف برویم، بعد از ایجاد تعادل، ترتیب قرارگیری آن‌ها داخل ظرف به صورتی است که مایعی که چگالی بیشتری دارد در کف ظرف و مایعی که کمترین چگالی را دارد، بالاتر از مایع‌های دیگر قرار می‌گیرد. پس با توجه به چگالی‌های جیوه، گلیسیرین و روغن که اعداد آن‌ها داده شده است، ترتیب قرارگیری مایعات به صورت زیر است:

$$\text{روغن} + \text{گلیسیرین} + \text{جیوه} = \text{کل m}$$

$$\text{روغن} \rho_{\text{روغن}} V_{\text{روغن}} + \text{گلیسیرین} \rho_{\text{گلیسیرین}} V_{\text{گلیسیرین}} + \text{جیوه} \rho_{\text{جیوه}} V_{\text{جیوه}} = \text{کل m}$$

$$\Rightarrow \text{کل m} = ۱۳ / ۶ \times ۴۰۰ + ۱ / ۲ \times (۱۶۰۰ - ۴۰۰) = ۱۳ / ۶ \times ۴۰۰ + ۰ / ۲ \times (۳۲۰۰ - ۱۶۰۰)$$

$$= ۵۴۴۰ + ۱۴۴۰ + ۱۲۸۰ = ۸۱۶۰ \text{ g} = ۸ / ۱۶ \text{ kg}$$

(صفحه‌های ۱۶ تا ۲۱ کتاب درسی) (فیزیک و اندازه‌گیری)

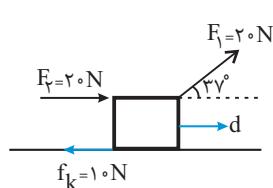
«حاشم زمانیان»

۱۹- گزینه «۴»

برای به دست آوردن کار کل، کار هر یک از نیروها را به دست می‌آوریم:

$$W_{F_1} = F_1 d \cos \theta_1$$

$$\Rightarrow W_{F_1} = 20 \times 20 \times \cos 37^\circ$$

$$\Rightarrow W_{F_1} = 400 \times \frac{1}{10} = 40 \text{ J}$$

$$W_{F_2} = F_2 d \cos \theta_2 \Rightarrow W_{F_2} = 20 \times 20 \times \cos 0^\circ = 400 \text{ J}$$

$$W_f = f_k d \cos \theta_f \Rightarrow W_{f_k} = 10 \times 20 \times \cos 180^\circ = -200 \text{ J}$$

$$W_t = W_{F_1} + W_{F_2} + W_{f_k} = 40 + 400 + (-200) = 520 \text{ J}$$

(صفحه‌های ۵۵ تا ۶۰ کتاب درسی) (کلار، انرژی و توان)

«سیر علی میدنوری»

۲۰- گزینه «۲»

با استفاده از رابطه $K = \frac{1}{2}mv^2$ و با توجه به این‌که

$$v_2 = v_1 + \frac{20}{100}v_1 = 1/2v_1 \quad \text{و} \quad K_2 = K_1 + 44(\text{J})$$

v_1 را می‌یابیم و سپس K_1 را حساب می‌کنیم.

$$K_2 = K_1 + 44 \Rightarrow \frac{1}{2}mv_2^2 = \frac{1}{2}mv_1^2 + 44 \xrightarrow[m=1\text{kg}]{} v_2 = 1/2v_1$$

$$\frac{1}{2} \times 2 \times 1 / 44v_1^2 = \frac{1}{2} \times 2 \times v_1^2 + 44 \Rightarrow 1 / 44v_1^2 - v_1^2 = 44$$

$$\Rightarrow 0 / 44v_1^2 = 44 \Rightarrow v_1^2 = 100 \Rightarrow v_1 = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

اکنون K_1 را می‌یابیم:

$$K_1 = \frac{1}{2}mv_1^2 = \frac{1}{2} \times 2 \times 100 \Rightarrow K_1 = 100 \text{ J}$$

(صفحه‌های ۵۵ و ۵۶ کتاب درسی) (کلار، انرژی و توان)

«شواب تسبیری»

۱۷- گزینه «۳»

بعد از اضافه کردن آب به ستون سمت چپ، سطح جیوه در آن پایین آمده و در شاخه دیگر بالا می‌رود. با استفاده از رابطه فشار در نقاط هم‌تراز یک مایع ساکن داریم:

$$P_A = P_B$$

$$\Rightarrow P_0 + \rho_{\text{آب}}gh_{\text{جیوه}} = P_0 + \rho_{\text{جیوه}}gh_{\text{جیوه}}$$

$$\Rightarrow \rho_{\text{آب}}h_{\text{جیوه}} = \rho_{\text{جیوه}}h_{\text{جیوه}}$$

$$\Rightarrow 1 \times (25 + 2x) = 13 / 6 (2x) + 0 / 8 \times 25$$

$$25 + 2x = 27 / 2x + 20 \Rightarrow 5 = 25 / 2x \Rightarrow x = \frac{25}{126} \text{ cm}$$

بنابراین ارتفاع ستون آب به اندازه زیر باید اضافه شود:

$$(25 + 2x) - 20 = 25 + 2x \times \frac{25}{126} - 20 = \frac{34}{63} \approx 5 / 4 \text{ cm}$$

(صفحه‌های ۳۳ تا ۳۷ کتاب درسی) (ویرگی‌های فیزیکی مواد)

«محمدعلی کیازی»

۱۸- گزینه «۴»

مطابق معادله پیوستگی، مقدار آبی که در مدت ۱۰s از سطح مقطع (۱)

لوله می‌گذرد، برابر با مقدار آبی است که در همین مدت از سطح مقطع (۲)

لوله خارج می‌شود. بنابراین ابتدا مقدار آبی را که در مدت ۱s از سطح

مقطع (۱) لوله می‌گذرد، می‌یابیم. طبق معادله پیوستگی می‌توان نوشت:

$$v_1 = \frac{m}{s}, D_1 = 20 \text{ cm} \xrightarrow[r=\frac{D}{2}]{r_1=10^{-1}\text{m}} r_1 = 10 \text{ cm} = 10^{-1} \text{ m}$$

$$A_1 = \pi r_1^2 \xrightarrow[r_1=10^{-1}\text{m}]{\pi=3} A_1 = 3 \times 10^{-2} \text{ m}^2$$

$$A_2 v_2 = A_1 v_1 \Rightarrow A_2 v_2 = 3 \times 10^{-2} \times 2$$

$$\Rightarrow A_2 v_2 = 6 \times 10^{-2} \frac{\text{m}^3}{\text{s}}$$

می‌بینیم در هر ثانیه $6 \times 10^{-2} \text{ m}^3$ آب از سطح مقطع (۱) لوله می‌گذرد

که در هر ثانیه همین مقدار آب نیز از سطح مقطع (۲) لوله خواهد گذشت.

بنابراین مقدار آبی که در مدت ۱۰s از سطح مقطع (۲) لوله می‌گذرد، برابر

با $6 \times 10^{-2} \times 10 = 6 \times 10^{-1} \text{ m}^3 = 0.6 \text{ m}^3$ است. با توجه به این‌که

$1 \text{ m}^3 = 1000 \text{ L}$ می‌باشد، مقدار آب عبوری در مدت ۱۰s بر حسب لیتر

برابر است با:

$$V = 0 / 6 \times 10000 = 600 \text{ L}$$

(صفحه‌های ۴۳ تا ۴۷ کتاب درسی) (ویرگی‌های فیزیکی مواد)

(علی امینی)

گزینه «۳»

عبارت‌های اول، دوم و سوم نادرست‌اند.

عبارت اول: از ۱۱۸ عنصر جدول تناوبی؛ ۲۶ عنصر ساختگی ($\approx ۲۲\%$) و ۹۲ عنصر طبیعی ($\approx ۷۸\%$) هستند.عبارت دوم: ترتیب درصد فراوانی ایزوتوب‌های منیزیم به صورت $^{۲۴}\text{Mg} > ^{۲۶}\text{Mg} > ^{۲۵}\text{Mg}$ است.عبارت سوم: در ایزوتوب ^1H ، ۵ نوترون و ۱ پروتون وجود دارد. درنتیجه اختلاف تعداد ذرات زیراتomی درون هسته برابر ۴ است.

عبارت چهارم: با افزایش گلوکز حاوی اتم پرتوزا (گلوکرنشان دار) در توده

سرطانی، امکان تصویربرداری از بافت سرطانی فراهم می‌شود.

(صفحه‌های ۵ تا ۹) (کیهان، زادگاه الفبای هستی)

(حسین ناصری‌ثانی)

گزینه «۴»

فقط عبارت چهارم درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: الزاماً این عبارت درست نیست، برای مثال در ترکیب CuCl مجموع قدرمطلق بار آنیون و کاتیون برابر ۲ است، اما کاتیون Cu^+ به آرایش پایدار گاز نجیب نمی‌رسد.عبارت دوم: مجموع قدرمطلق بار کاتیون و آنیون در ترکیب XY برابر ۴است، اما در ترکیب Ca_3P_2 ، مجموع قدرمطلق بار کاتیون و آنیون برابر ۵ است.عبارت سوم: اگر کاتیون و آنیون DZ هم الکترون باشند، یعنی اختلافعدد اتمی این دو عنصر برابر با ۶ است (برای مثال (N) و (Al) یاو (P))؛ بنابراین بین این دو عنصر ۵ عنصر قرار دارد.

(صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸) (کیهان، زادگاه الفبای هستی)

(حسن عیسی‌زاده)

گزینه «۲»

بررسی موارد:

ردیف (آ): عنصر خانه ۲۴ جدول تناوبی نخستین عنصری است که در لایه

 ^{۲۴}Cr : $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^5 4s^1$ سوم خود ۱۳ الکترون دارد.ردیف (ب): عنصر ^{۲۹}Cu با آرایش الکترونی $[Ar]^{۳d}^{۱۰} 4s^1$ دارای ۷الکترون با $= ۰$ و 10 الکترون با $= ۲$ است. ^{۲۹}Cu : $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^{۱۰} 4s^1$ ردیف (پ): از ۱۸ عنصر دوره چهارم، ۳ عنصر دارای زیرلایه $4s^1$ و 15 عنصر دارای زیرلایه $4s^2$ می‌باشند. یعنی ۳ عنصر دارای ۷ الکترون با $= ۰$ و 15 عنصر دارای ۸ الکترون با $= ۱$ هستند.ردیف (ت): در $^{۳۱}\text{M}^{۳+}$: $[Ar]^{۳d}^{۱۰}$ ، ۲ الکترون با $= ۰$ ، $1 = ۳$ و $n = ۳$ $\frac{10}{2} = ۵$ الکترون با $= ۲$ هستند.

(صفحه‌های ۳۷ تا ۳۷) (کیهان، زادگاه الفبای هستی)

شیمی (۱)

گزینه «۱»

جرم هر اتم هیدروژن تقریباً برابر 1amu است؛ پس:

$$1\text{amu} = 1/66 \times 10^{-24} \text{ g}$$

$$N_A = \frac{1}{1/66 \times 10^{-24}} = \frac{10^{23}}{6/02 \times 10^{23}} = \frac{1}{1/66}$$

بررسی عبارت‌های نادرست:

گزینه «۲»: جرم اتمی میانگین هیدروژن $1/0008\text{amu}$ می‌باشد.

گزینه «۳»: گرم، رایج‌ترین یکای اندازه‌گیری جرم در آزمایشگاه شناخته

می‌شود. این در حالی است که یکای جرم اتمی، یکای بسیار کوچکی برای

جمله بهشمار می‌آید و کار با آن در آزمایشگاه در عمل ناممکن است.

گزینه «۴»: در جدول تناوبی، جرم اتمی میانگین عنصرها ذکر می‌شود. (نه

عدد جرمی)

(صفحه‌های ۱۴، ۱۶ و ۱۸) (کیهان، زادگاه الفبای هستی)

(سید محمدمرضا میرقائمه)

گزینه «۲»

عبارت (الف)، (ب) و (ت) صحیح‌اند.

عبارت (الف): در جدول تناوبی گروههای ۴ تا ۱۲ همگی چهار عنصری

هستند که مربوط به دسته **d** می‌باشند.

توجه کنید که گروه ۳ بیش از چهار عنصر در خود جای داده است.

عبارت (ب): در دسته **f** جدول تناوبی دو ردیف ۱۴ اتابی وجود دارد.

عبارت (پ): در تناوبهای ۲ و ۳ عنصر رهای

همگی دارای نماد شیمیابی **Li, Be, Ne, Na, Mg, Al, Si, Cl, Ar**

حرفی‌اند.

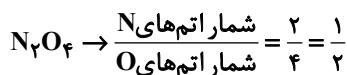
عبارت (ت): تکنسیم اولین عنصر ساخت بشر است که در دسته **d** جدول

دوره‌ای جای دارد.

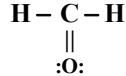
(صفحه‌های ۷ و ۹) (کیهان، زادگاه الفبای هستی)

گزینه «۳»: فرمول شیمیایی دی‌نیتروژن تترالکسید، N_2O_4 و فرمول شیمیایی نیتروژن دی‌اکسید، NO_2 است.

گزینه «۴»: ساختار لوویس HCN و CH_2O به صورت زیر است و در هر دو شمار پیوندهای کوالانسی برابر ۴ می‌باشد.

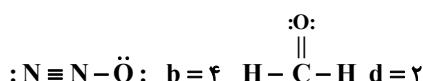
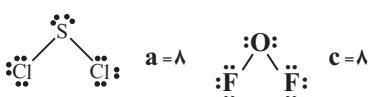

(صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶) (ردپای گازها در زندگی)

(عبدالرشید یلمه)

«۲۹- گزینه «۱»

آرایش الکترون – نقطه‌ای گونه‌ها به صورت زیر است:

بنابراین مقایسه تعداد جفت الکترون‌های ناپیوندی موجود در ساختار ترکیب‌های داده شده به صورت $\text{a} = \text{c} > \text{b} > \text{d}$ خواهد بود.

(صفحه‌های ۵۵ و ۵۶) (ردپای گازها در زندگی)

(محتوى اسراره)

«۳۰- گزینه «۴»

فقط مورد اول درست است. بررسی سایر عبارت‌ها:

مورد دوم: چگالی: $\text{CO} < \text{H}_2\text{O}$

مورد سوم: H_2O یکی از فراورده‌های حاصل از سوختن زغال‌سنگ است که در آن اتم‌های H، از قاعده هشت‌تایی پیروی نمی‌کنند.

مورد چهارم: CO_2 باعث ایجاد باران طبیعی و SO_2 و NO_x باعث ایجاد باران اسیدی می‌شوند.

(صفحه‌های ۵۶ تا ۶۰) (ردپای گازها در زندگی)

(پیغمبر پاکوی)

«۲۶- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: روند تغییر دمای هوا در اتمسفر زمین، دلیلی بر لایه‌ای بودن هواکره است.

گزینه «۳»: جانداران ذره‌بینی، گاز نیتروژن هواکره را برای مصرف گیاهان در خاک تثبیت می‌کنند.

گزینه «۴»: مقایسه درصد فراوانی به صورت $\text{Ar} < \text{O}_2 < \text{N}_2$ است.

(صفحه‌های ۴۱ تا ۴۵) (ردپای گازها در زندگی)

(سید رضا رضوی)

«۲۷- گزینه «۳»

موارد (ب)، (پ) و (ت) نادرست هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

مورد (ب) با افزایش ارتفاع نسبت به سطح زمین فشار گاز اکسیژن و همچنین غلظت آن کاهش می‌یابد.

مورد (پ) عنصر اکسیژن با غلب (نه همه) عناصر واکنش می‌دهد.

مورد (ت) کربن مونوکسید نسبت به کربن دی‌اکسید سطح انرژی بیشتری دارد و نایپایدارتر است.

(صفحه‌های ۵۶ و ۵۷) (ردپای گازها در زندگی)

(رسول عبدالبنی زواره)

«۲۸- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فرمول شیمیایی دی‌نیتروژن پنتا‌اکسید N_2O_5 و فرمول شیمیایی گوگرد هگزا‌فلورید SF_6 است و مجموع زیروندها در هر دو ماده برابر ۷ می‌باشد.

گزینه «۲»: جرم مولی Fe_2O_3 و Br_2 با هم برابر است پس در جرم معینی از این دو ماده، شمار مول‌ها با هم برابر است.

$$\text{Fe}_2\text{O}_3 = 160 \text{ g.mol}^{-1} \quad \text{Br}_2 = 160 \text{ g.mol}^{-1}$$

(علی‌ازراد)

«۳۴ - گزینهٔ ۳»

طرفین رابطه را برابر $\sin x \cos x$ تقسیم می‌کنیم.

$$\sin^2 x - \cos^2 x = 2 \sin x \cos x$$

$$\Rightarrow \frac{\sin^2 x - \cos^2 x}{\sin x \cos x} = 2 \Rightarrow \frac{\sin^2 x}{\sin x \cos x} - \frac{\cos^2 x}{\sin x \cos x} = 2$$

$$\Rightarrow \tan x - \cot x = 2 \xrightarrow{\text{توان ۲}} (\tan x - \cot x)^2 = 4$$

$$\Rightarrow \tan^2 x + \cot^2 x - 2 \tan x \cot x = 4$$

$$\Rightarrow \tan^2 x + \cot^2 x = 6$$

(مئیتات، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۲ کتاب درسی)

(مسنون اسماعیل پور)

«۳۵ - گزینهٔ ۲»

خواهیم داشت:

$$\tan \alpha + \cot \alpha = 3 \Rightarrow \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} + \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} = 3$$

$$\Rightarrow \frac{1}{\sin \alpha \cos \alpha} = 3$$

$$\sin \alpha \cos \alpha = \frac{1}{3}$$

$$A = \sin \alpha + \cos \alpha \xrightarrow{\text{طرفین به توان ۲}}$$

$$A^2 = \overbrace{\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha}^{1} + \overbrace{2 \sin \alpha \cos \alpha}^{2x\frac{1}{3}}$$

$$A^2 = 1 + \frac{2}{3} = \frac{5}{3} \Rightarrow A = \pm \sqrt{\frac{5}{3}}$$

α در ربع اول است پس $A = \cos \alpha + \sin \alpha$ مثبت است.

$$A = \frac{\sqrt{15}}{3}$$

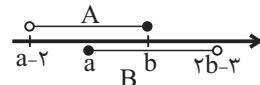
(مئیتات، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۲ کتاب درسی)

ریاضی (۱)

«۳۱ - گزینهٔ ۴»

(علی‌ازراد)

برای اینکه اجتماع دو بازه A و B به صورت بازه (c, d) باشد، خواهیم داشت:

$$\begin{cases} a \leq b \Rightarrow a - b \leq 0 & (1) \\ 2b - 3 > b \Rightarrow b > 3 \Rightarrow -2b < -6 & (2) \end{cases}$$

$$(1), (2) \Rightarrow a - b - 2b < -6 \Rightarrow a - 3b < -6$$

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۶ کتاب درسی)

«۳۲ - گزینهٔ ۲»

(هاری پولا(ری))

$$a_{15} = 30 \Rightarrow a_1 + 14d = 30 \quad (1)$$

$$a_{11} - a_7 = 2a_5 \Rightarrow 4d = 2a_1 + 8d \Rightarrow a_1 + 2d = 0 \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow d = 2 / 5, a_1 = -5$$

$$\Rightarrow a_n = a_1 + (n-1)d = -5 + 2 / 5(n-1) = -7 / 5 + 2 / 5n$$

$$10 \leq -7 / 5 + 2 / 5n \leq 19 \Rightarrow 17 / 5 \leq 2 / 5n \leq 106 / 5$$

$$\Rightarrow 7 \leq n \leq 42 / 2 \xrightarrow{n \in \mathbb{N}} n \in \{7, 8, \dots, 42\}$$

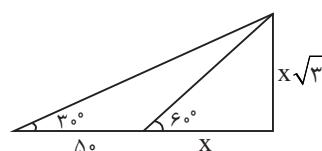
پس ۳۶ جمله دو رقمی دارد.

(مجموعه، الگو و دنباله، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۴ کتاب درسی)

«۳۳ - گزینهٔ ۳»

می‌دانیم $\tan 60^\circ = \sqrt{3}$ بنابراین اگر فاصله باقی‌مانده تا خانه را X بگیریم،

ارتفاع ساختمان $x\sqrt{3}$ می‌شود.

$$\tan 30^\circ = \frac{x\sqrt{3}}{x+50} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{3} = \frac{x\sqrt{3}}{x+50} \Rightarrow x = 25m$$

$$x\sqrt{3} = 25\sqrt{3} : \text{ارتفاع پنجره}$$

(مئیتات، صفحه‌های ۲۸ تا ۳۵ کتاب درسی)

(بیرا ۳ ملاج)

«۳۹ - گزینه ۲»

توسط اتحادهای کمکی داریم:

$$a^3 - 27b^3 = (a - 3b)^3 + 9ab(a - 3b) = 125 + 45ab = 485$$

$$\Rightarrow 45ab = 360 \Rightarrow ab = 8$$

حال داریم:

$$a - 3b = 5 \xrightarrow{\text{توان ۲}} a^2 + 9b^2 - 6ab = 25 \Rightarrow a^2 + 9b^2 = 73$$

پس:

$$(a + 3b)^2 = a^2 + 9b^2 + 6ab = 73 + 48 = 121 \Rightarrow a + 3b = 11$$

(توانهای گویا و عبارت‌های بیبری، صفحه‌های ۵۷۶ کتاب درسی)

(امیرحسین زنگنه)

«۴۰ - گزینه ۳»

اگر یک عبارت درجه ۲ برابر صفر باشد و آن عبارت مربع کامل باشد یعنی یک ریشه مضاعف دارد یا به عبارتی $\Delta = 0$ است.

$$\frac{1}{9}x^2 + bx + \frac{1}{2} = 0$$

$$a = \frac{1}{9}, \quad b = b, \quad c = \frac{1}{2}$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow b^2 - 4\left(\frac{1}{9}\right)\left(\frac{1}{2}\right) = 0$$

$$b^2 - \frac{16}{9} = 0 \Rightarrow b^2 = \frac{16}{9} \Rightarrow b = \pm \frac{4}{3}$$

(معارله‌ها و نامعارله‌ها، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷ کتاب درسی)

(بهنام کلاهی)

«۳۶ - گزینه ۱»

بررسی سایر گزینه‌ها:

$$0 < a < 1 \Rightarrow a^3 < a^2$$

$$0 < a < 1 \Rightarrow a < \sqrt[3]{a} \Rightarrow a < a^{\frac{1}{3}}$$

$$0 < a < 1 \Rightarrow \left(\frac{1}{a}\right)^5 > \left(\frac{1}{a}\right)^4 \Rightarrow a^{-5} > a^{-4}$$

(توانهای گویا و عبارت‌های بیبری، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳ کتاب درسی)

(علی آزاد)

«۳۷ - گزینه ۱»

$$\frac{\sqrt{a}}{b\sqrt{a}} = 2 \Rightarrow \frac{1}{a^{\frac{1}{2}}} = a^{\frac{1}{2}-1} = a^{\frac{1}{2}b} = 2 \Rightarrow (a^{\frac{1}{2}b})^{b-2} = 2$$

$$\Rightarrow (a^{\frac{1}{2}b})^{\frac{1}{b-2}} = (2^{\frac{1}{b-2}})^{\frac{1}{b-2}} = 2^{\frac{1}{b-2}}$$

$$\frac{1}{a^b} = 2^{\frac{1}{b-2}} \Rightarrow \sqrt[b-2]{\frac{1}{a^b}} = 2^{\frac{1}{b-2}}$$

(توانهای گویا و عبارت‌های بیبری، صفحه‌های ۵۱۴ تا ۵۱۵ کتاب درسی)

(رهنما سید نیفی)

«۳۸ - گزینه ۴»

می‌دانیم که $x^2 + 4x + 1 = 0$ می‌باشد، طرفین معادله را بر x تقسیم می‌کنیم:

$$x^2 + 4x + 1 = 0 \xrightarrow{+x} x + 4 + \frac{1}{x} = 0 \Rightarrow x + \frac{1}{x} = -4$$

طرفین را به توان ۳ می‌رسانیم:

$$x + \frac{1}{x} = -4 \Rightarrow x^3 + \frac{1}{x^3} + 3x\left(\frac{1}{x}\right)\left(x + \frac{1}{x}\right) \underbrace{- 4}_{-4} = -64$$

$$\Rightarrow x^3 + \frac{1}{x^3} - 12 = -64$$

$$\Rightarrow x^3 + \frac{1}{x^3} = -52$$

(توانهای گویا و عبارت‌های بیبری، صفحه‌های ۶۷۶ تا ۶۷۷ کتاب درسی)